

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Володимир ШАРАН

20 квітня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Порівняльне вивчення слов'янських літератур

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
 Спеціальність 035 Філологія (Література зарубіжних країн)
 Освітньо-наукова програма Філологія (Література зарубіжних країн)
 Статус дисципліни вибіркова
 Факультет філологічний
 Кафедра світової літератури та славістики
 Мова навчання українська
 Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни: год / кредити ЕКТС	Кількість годин							Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Очна	1	2	90/3	30	14	—	—	16	60	—	+	—
Заочна	1	2	90/3	8	4	—	—	4	82	—	+	—

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (240 кредитів ЕКТС)

Розробник:

Леся-Рома КРАВЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор

Погоджено гарантом освітньо-наукової програми

Леся-Рома КРАВЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор

Схвалено на засіданні кафедри світової літератури та славістики

Протокол № 2 від 15 лютого 2021 р.

Завідувач кафедри Леся-Рома КРАВЧЕНКО

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.

Протокол № 2 від 26 лютого 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 4 від 20 квітня 2021 р.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: ознайомити аспірантів з концепцією порівняльного вивчення слов'янських літератур, які виробили відповідний тип художнього мислення та національну специфіку.

Вивчення навчальної дисципліни «Порівняльне вивчення слов'янських літератур» передбачає формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти компетентностей:

- здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;
- здатність до осмислення філософсько-світоглядних та культурно-історичних тенденцій, інноваційних методологій сучасних гуманітарних наук;
- здатність до наукового пошуку, систематизації та критичного аналізу здобутих знань та їх застосування у науково-практичній діяльності;
- здатність до науково-експериментальної діяльності, планування та здійснення комплексних досліджень, зокрема в міждисциплінарних галузях із застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність до ініціювання й проведення комплексних теоретичних та експериментальних досліджень з метою створення інноваційного науково-дослідницького продукту;
- здатність до наукової комунікації на національному та міжнародному рівнях, презентації наукових поглядів та дослідницьких результатів, відстоювання власних наукових позицій українською та іноземними мовами;
- здатність до креативного науково-експериментального мислення, генерування нових наукових ідей та досягнень, дотримання норм науково-професійної етики.
- реалізація самостійних та командних наукових проєктів, участь у грантових конкурсах і програмах, реєстрація прав інтелектуальної власності;
- здатність до самооцінки та критичного ставлення до власних наукових результатів та досягнень, креативне застосування існуючого наукового ресурсу в обраній галузі;
- усвідомлення культурно-суспільних тенденцій та викликів сучасності, толерантність до різноманітних форм та проявів культурного життя сучасної спільноти людей;
- здатність до здобуття глибоких знань у галузі філології, засвоєння провідних теоретичних концепцій та методологій сучасних гуманітарних дисциплін, розуміння сучасних досягнень і тенденцій розвитку філологічних наук, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- здатність до аналізу та використання методичної, нормативної, адміністративно-правової документації у професійній діяльності;
- здатність до застосування сучасних методологічних принципів та впровадження наукових інновацій у процесі реалізації власних наукових проєктів;
- здатність до визначення та осмислення наукових проблем у галузі гуманітарних наук, висунування наукових гіпотез у рамках досліджуваної проблеми, переосмислення наукової традиції та проєктування нових філологічних знань та/або професійної практики;
- здатність демонструвати персональну наукову відповідальність та дослідницьку автономність під час вирішення наукових завдань та проблем у сфері науково-освітньої діяльності;
- здатність самостійно розробляти нові методології наукових досліджень у галузі філології, створювати інноваційний науковий продукт на основі міжнародних стандартів та технологій з урахуванням статистичного моніторингу результатів дослідження;

- здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія (Література зарубіжних країн)», самостійної розробки методів і технологій навчання та їх критичного аналізу.
- здатність до вдосконалення освітньо-наукової та педагогічної майстерності, фахового потенціалу викладача вищої школи та вченого-дослідника в галузі філології.
- здатність до реалізації у власному науковому дослідженні сучасних принципів інноваційності та інтердисциплінарності філологічних досліджень.
- здатність до досягнення новітніх і значних результатів у власному філологічному дослідженні.

Програмні результати:

- на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання;
- знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження;
- уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;
- обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;
- дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності;
- реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Порівняльне вивчення слов'янських літератур» викладається у 2-му семестрі з опорою на такі курси, як: «Філософія як досвід мислення», «Педагогіка вищої школи» та «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності».

Це поглиблює знання і уміння аспірантів з історії зарубіжної літератури, розширює їхній світогляд, сприяє формуванню професійної культури, стилю мислення та дослідницьких навичок.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни аспірант зможе здобути:

- уміння на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання;
- знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації;
- уміння проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;
- уміння обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;
- здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЕКТС.

А (90 – 100) *(відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)*: отримує здобувач, який здатен на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання; має ґрунтовні знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

В (82 – 89) *(вище середнього рівня з кількома помилками)*: отримує здобувач, який здатен на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання; має міцні знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

С (75 – 81) *(в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)*: отримує здобувач, який вміє на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання; має певні знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; вміє проводити

огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, однак робить помилки у формулюванні й обґрунтуванні власної наукової концепції; здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; не завжди вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

D (67 – 74) (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який вміє на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, однак не завжди застосовує емпіричні й теоретичні методи пізнання; має певні знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; не завжди вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, робить помилки у формулюванні й обґрунтуванні власної наукової концепції; здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; не вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

E (60 – 66) (*виконання задовольняє мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який вміє на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, однак не завжди застосовує емпіричні й теоретичні методи пізнання; має певні знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; не завжди вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, робить помилки у формулюванні й обґрунтуванні власної наукової концепції; не завжди здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; не вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

FX (35 – 59) (*з можливістю повторного складання*): отримує здобувач, який не вміє на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, не завжди застосовує емпіричні й теоретичні методи пізнання; має слабкі знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; не вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, робить помилки у формулюванні й обґрунтуванні власної наукової концепції; не завжди здатен обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; не вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

F (1 – 34): отримує здобувач, який не вміє на основі системного наукового світогляду аналізувати явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, не застосовує емпіричні й теоретичні методи пізнання; має слабкі знання основних класичних та новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць конкретної філологічної спеціалізації; не вміє проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, робить грубі помилки у формулюванні й обґрунтуванні власної наукової концепції; не здатен обирати адекватну предмету

філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології; не вміє використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є: виступи на семінарських заняттях, на колоквіумі, написання контрольної роботи, залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Порівняльна історія слов'янських літератур як наука. Славістика, або слов'янська філологія, як фах і навчальна дисципліна. Елементи фольклору слов'янського життя. Основа стильової та тематичної єдності слов'янських літератур. «Ідеальні типажі» (Макс Вебер) у літературознавстві. Слов'янська самосвідомість. Постійно повторювані стилістичні засоби, образи, фігури, метафори, символи. Відмінність від західноєвропейських літератур.

Розділ 2. Початок слов'янської писемності. Слов'янська місія. Мова перекладів. Питання мовних і стильових здобутків часу місії. Богословські тексти. Переклади Святого Письма. Гіпотеза існування слов'янського письма.

Розділ 3. Раннє середньовіччя. Неоднорідність ранньої староцерковнослов'янської літературної мови. Походження західнослов'янських пам'яток. Літературна діяльність у Болгарії. Занепад Болгарської держави. Оригінальні твори східнослов'янських авторів, їхні особливості. Послідовний оптимізм слов'янської літератури раннього середньовіччя. Особливості релігійної літератури.

Розділ 4. Слов'янська література пізнього середньовіччя. Новий стиль і розвиток окремих слов'янських мов. Питання стилю творів цієї епохи. Нові стильові елементи. Прагнення творчої оригінальності. Поява літератури народною мовою. Розвиток прозової літератури. Правило повної адаптації перейнятого матеріалу під час його компіляції. Пишне забарвлення твору – головна риса стилю тодішньої літератури. Метафорика. Нерозкриті, нерозшифровані метафори. Мова дійових осіб. Панегіричні тексти. Прислів'я і приказки як особливий вид образності. Велика кількість евфоній. Різноманітний зміст творів. Релігійна поезія. Розвиток нового літературного стилю. Прийняття нового містичного вчення «Hesychasten», що з'явилося у Візантії. Літературні зв'язки між різними слов'янськими народами.

Розділ 5. Ренесанс як «відродження» античності та «нове відкриття» людини і природи. Секуляризоване зображення людини в епоху ренесансу. Нові естетичні принципи мистецтва і літератури. Вплив ренесансу на слов'янські народи. Значний безпосередній вплив західноєвропейської ренесансної літератури у чехів, поляків і хорватів. Двомовність – характерна риса слов'янської літератури епохи ренесансу (слов'янська, латинська, італійська мови).

Розділ 6. Слов'янське літературне бароко. Сильний вплив Заходу. Релігійність українського літературного бароко. Анонімність авторів. «Динамізм» як характерна ознака літератури бароко. Найважливіші стильові риси літератури бароко. Палке бажання сили, гіперболи, перевага парадоксу й оксюмору, прихильність до «дивності», гротеску, напруження, продуктивної антитези, схильність до великих форм і узагальнень. Ритміка, витончена рима. Велика (епос) і мала (епіграма) форми. Категорична відмова від ідеалу

краси. Гостра сатирична критика тодішніх обставин. «Універсальність» як особлива риса барочної поезії деяких слов'янських народів.

Розділ 7. Класицизм. Класицизм в українській літературі (І. Котляревський, П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко). Класицистична поезія в Росії та Польщі. Російський «ортодоксальний» класицизм (А. Сумароков, М. Херасков). Твори Г. Державіна. Мовна реформа М. Карамзіна. Твори І. Дімітрієва, І. Крилова, О. Пушкіна. Польський класицизм (А. Нарушевич, Ст. Трембецький, І. Красицький, Ф. Карпинський). Класицизм у Чехії (бурлескна поезія Ш. Гнєвковського). Словацький класицизм (Августин Долежал, Ян Голий).

Розділ 8. Романтизм. Романтичне світосприйняття. «Нічні сторони душі» поетів-романтиків. Балада. Поема. Літературна казка. Філософські засади романтизму. Український романтизм (Т. Шевченко, П. Куліш). Російський романтизм (В. Жуковський, П. В'яземський, О. Пушкін, М. Лермонтов, Ф. Тютчев, М. Гоголь, В. Одоевський). Польський романтизм (К. Бродзінський, А. Міцкевич, Ю. Словацький, З. Красінський, Ц. Норвід).

Розділ 9. Реалізм. Художні засоби, притаманні Творам реалізму. Метонімія. Художнє використання деталі. Реалістична балада. Літературна казка. Пісня літературного походження. Вірші-рефлексії. Віршові оповідання. «Романи у віршах». Великі романні форми. Новелістика. Типізація – центральний елемент в мистецтві слова доби реалізму. Реалістичний театр. Український реалізм (Панас Мирний, І. Нечуй-Левицький, І. Франко, І. Франко, найпопулярніші драматурги). Російський реалізм (І. Тургенєв, Ф. Достоевський, Л. Толстой, М. Лєсков, М. Некрасов, А. Чехов). Польський реалізм (Б. Прус, Е. Ожешко, Г. Сенкевич, М. Конопницька). Болгарський реалізм (І. Вазов).

Розділ 10. Модернізм. Модернізм як течія, що свідомо протиставляється панівному реалізму. «Актуалізація» поетичного слова, відродження його поза комунікативних функцій, насамперед багатогранної функції символу. Оновлена форма. Акрівірш. Ефект евфонії. Різноманітність тематики. Ідея універсального катастрофізму. Мотив людської гріховності. Ефект синестезії. Тематичне розмаїття у прозі й поезії. Український модернізм (Олександр Олесь, М. Рильський, П. Тичина). Російський модернізм (В. Брюсов, К. Бальмонт, Андрій Бєлий, О. Блок, В'яч. Іванов, Ф. Сологуб, І. Анненський). Білоруський модернізм (М. Богданович). Польський модернізм (К. Тетмайєр, А. Ланге, Я. Каспрович).

Перелік семінарських занять

- Порівняльне літературознавство як наука. Початок слов'янської писемності. Слов'янська місія.
- Література раннього та пізнього середньовіччя.
- Ренесанс як «відродження» античності та «нове відкриття» людини і природи у слов'янській літературі.
- Слов'янське літературне бароко.
- Класицизм у слов'янських літературах.
- Романтизм у слов'янських літературах.
- Реалізм у слов'янських літературах.
- Модернізм у слов'янських літературах.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота аспіранта з дисципліни містить: опрацювання літературознавчих та науково-критичних праць; прочитання літературних творів; виконання завдань згідно з переліком компетентностей, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до підсумкової контрольної роботи; підготовку до заліку.

- Підготуйте доповідь на тему: Компаративістика – емпірична наука чи метанаука?
- Зробіть огляд книги Д. Чижевського «Порівняльна історія слов'янських літератур».
- Зробіть (письмово) відгук на книгу Н. Колошук «Порівняльне літературознавство: посібник для вищих навчальних закладів».
- Знайдіть у віршах постмодерніста С. Єсеніна приклади образів та символів місяця. Порівняйте з переліком образів та символів, пов'язаних з місяцем, у польського поета-модерніста Юліана Тувіма.
- Не раз висловлювалося припущення, що ще до створення глаголиці існувало слов'янське письмо. На чому ґрунтується ця теза?
- Для пізнього середньовіччя у слов'янських літературах характерним було правило повної адаптації перейнятого матеріалу під час його компіляції. Підтвердьте цю тезу прикладами з «Іпатіївського літопису» та «Слова про Ігорів похід».
- Наведіть приклади «нерозкритих метафор» у «Слові про Ігорів похід».
- Аргументуйте тезу про те, що Ренесанс розбудив у слов'ян наукові зацікавлення.
- Доведіть, що у слов'янських літературах бароко поєднувалися різні елементи пізньосередньовічного та ренесансного стилів.
- Порівняйте типово класицистичні оди до природи А. Нарушевича та М. Хераскова. Висновки запишіть.
- Порівняйте вірші А. Міцкевича «Романтичність» та О. Пушкіна «Не дай мне, Бог, сойти с ума». У чому полягає їхній зміст?
- Які «позасвідомі» сили романтики відносили до «нічних сторін душі»?
- Порівняйте образ ночі у творах В. Жуковського, А. Міцкевича, Ю. Словацького, М. Гоголя. Яке функціональне навантаження має цей образ?
- Наведіть приклади творів слов'янських романтиків з так званим «парадоксальним сюжетом».
- Порівняйте новели І. Тургенєва, А. Чехова та Г. Сенкевича. Чому у добу реалізму процвітає новелістика?
- Покажіть особливості українського модернізму у порівнянні з російським на прикладі творчості 2-3-х письменників (М. Коцюбинського, В. Стефаника, Г. Косинки, О. Олеся, М. Філянського, Г. Чупринки, П. Тичини, Д. Загула та інших).

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється шляхом усного опитування; перевірки усних та письмових домашніх завдань; оцінювання відповідей на колоквіумі, перевірки підсумкової контрольної роботи.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Поточна успішність			
Відповіді на семінарських заняттях (х)	Колоквіум	Підсумкова контрольна робота	Залік
35	30	35	100

Поточна успішність (max = 100) складається з балів, отриманих на семінарських заняттях (35 балів), колоквіумі (30 балів) та виконаній підсумкової контрольної роботи (35 балів).

Загальний бал (35 балів) відповідей на семінарських заняттях обчислюється за формулою: $x = \frac{A \cdot K}{n \cdot 5}$, де A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою, включаючи оцінки "2", n – кількість цих оцінок (не менше чотирьох), $\frac{A}{n}$ – середня оцінка поточного контролю. Якщо $n < 4$, тоді $x=0$.

Підсумкова контрольна робота (35 балів) передбачає виконання описових та тестових завдань з навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів, виділених на оцінку підсумкової контрольної роботи, виводиться шляхом оцінки якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосовувати у різних дослідницьких ситуаціях.

Отже, сумарна кількість балів з дисципліни загалом становить 100 балів. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік за талоном № 2 і перед комісією проводиться в усній формі за стобальною шкалою.

Питання до колоквиуму

1. Зв'язки «слов'янського світу» із Заходом та Сходом.
2. Фактори, що спричинили відмінності у слов'янських мовах.
3. «Вічні», постійно повторювані стилістичні засоби, образи, фігури та метафори в слов'янських літературах.
4. Причини своєрідного та самостійного забарвлення стилів у слов'янських літературах.
5. Виникнення слов'янської писемності, його зв'язок із слов'янською місією.
6. Види образності у староруських літописах, у легенда про святих, у «Слові про Ігорів похід», у старочеських творах.
7. «Переоцінка» людини у слов'янських літературах доби Ренесансу. Вплив Ренесансу на слов'янські народи.
8. Розвиток літератури бароко у слов'янських країнах, їх характерні риси.
9. Виникнення, розвиток та особливості класицистичної поезії у слов'янських народів.
10. Виникнення сентименталізму в слов'янських літературах.
11. Творчість романтиків у слов'янських літературах. Романтичне світосприйняття.
12. Релігійні мотиви у слов'янському романтизмі.
13. Філософські засади романтизму. Романтизм – епоха тісних взаємин між слов'янськими літературами.
14. Основні жанри слов'янських літератур доби реалізму.
15. Типізація у зображенні людей, явищ, подій в реалістичних творах слов'янських літератур.
16. Роль театру в слов'янських літературах доби реалізму.
17. Імпресіонізм у новітніх слов'янських літературах.
18. Найголовніші психологічні ознаки модернізму в слов'янських літературах.
19. Теми, запозичені з міфології, у слов'янських модерністських літературах.
20. Особливості українського модернізму у порівнянні з іншими слов'янськими літературами.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Платформа ZOOM, комп'ютер, мультимедіапроектор, екран.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

а) основна

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 636 с.
2. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство/ В. Будний, М. Ільницький. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська Академія”, 2008. – 432 с.
3. Грицик Л. Українська компаративістика ХІХ – початку ХХ ст.: напрями, методика досліджень. Кілька вступних міркувань // Літературознавча компаративістика. Навч.

посібник / За ред. Р. Гром'яка. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТДПУ, 2002. – С. 29-33.

4. Грицик Л.В. Українська компаративістика: концептуальні проєкції / Людмила Грицик. – Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 299 с.

5. Зарва В. А. Дискурс Просвітництва в російській та українській прозі 60–80-х рр. XIX ст.: монографія / В. А. Зарва. – К.-Ніжин: Аспект-Поліграф, 2005. – 304 с.

6. Касперський Е. Про теорію компаративістики // Література. Теорія. Методологія: Пер. з польськ. С. Яковенка. / Упор. і наук. ред. Д. Уліцької. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 543 с.

7. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики – крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика / Під ред. Р. Гром'яка. – Тернопіль, 2001. – С. 272-309.

8. Лановик М. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика / Під ред. Р. Гром'яка. – Тернопіль, 2001. – С. 256.

9. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Буковинський центр гуманітарних досліджень / За ред. А. Волкова та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.

10. Лімборський І. Європейське та українське Просвітництво: незавершений аспект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм / І. Лімборський. – Черкаси: УДТУ, 2006. – 363 с.

11. Літературна компаративістика / Відп. ред. Д.С. Наливайко – Вип. I. – К.: ПЦ «Фоліант», 2005. – 363 с.

12. Літературознавча компаративістика: Навч. посібник / Тернопіль. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка; Упоряд.: Р. Т. Гром'як, І. В. Папуша. – Тернопіль, 2002. – 334 с.

13. Літературознавча рецепція і компаративістичний дискурс: ред. Р. Гром'яка. – Тернопіль, 2004. – 367 с.

14. Наливайко Д. Очіма Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI – XVIII ст. / Д. Наливайко. – К.: Основи, 1998. – 578 с.

15. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика / Д. Наливайко. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 347 с.

16. Новик О. Неповторність повторного. Барокові традиції в літературі українського романтизму: монографія / Ольга Новик. – Харків: Майдан, 2011. – 366 с.

17. Росовецький С. Якого оновлення потребує українська компаративістика: нотатки традиціоналіста / С. Росовецький // Слово і Час. – 2003. – № 5. – С. 19-30.

18. Сухомлинов О.М. Етнокультурний дискурс у літературі польсько-українського пограниччя XX століття. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. – 376 с.

19. Чижевський Д.І. Порівняльна історія слов'янських літератур: У двох книгах / Переклад з німецької. Науковий проєкт і передмова М. Наєнка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 288 с.

б) додаткова

20. Александрова Г. Проблеми порівняльного літературознавства в науковій спадщині М. Дашкевича / Г. Александрова // Вісник Київ. націон. ун-ту ім. Т. Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. – Вип. 9. – К., 2000. – С. 8–12.

21. Гнатюк М. До проблеми теорії порівняльно-історичного літературознавства в Україні: (друга половина XIX – початок XX ст.: М. Драгоманов, І. Франко, М. Колесса) / М. Гнатюк // V Конгрес Міжнародної асоціації українців: Літературознавство: Кн.1 / Упоряд. і відп. ред. О. Мишанич. – Чернівці: Рута, 2003. – С. 117–121.

22. Харлан О. Дискурс катастрофізму в українській та польській прозі (1981–1939): монографія / Ольга Харлан. – К.: Освіта України, 2008. – 305 с.